

STYRELSEN FOR
UNDERVISNING OG KVALITET

Faktaark om faglig selvtillid, anerkendelse og kompetenceudvikling

Udvalgte resultater fra Grundskolepanelet 2024

Dette faktaark behandler kompetencer hos lærere og de pædagoger, der har en rolle i undervisningen. Først beskrives deres faglige selvtillid ift. forskellige typer af opgaver. Dernæst behandles deres oplevelse af faglig frihed og anerkendelse fra ledelsen. Endelig har de vurderet deres kompetenceudviklingsbehov inden for forskellige emner.

Hovedresultater

- I undervisningen har lærerne høj faglig selvtillid mht. at kunne forklare ting på flere måder, skifte mellem undervisningsstrategier og opretholde ro i klassen. De oplever i mindre grad, at de kan benytte forskellige evalueringsstrategier.
- **70 procent** af lærerne oplever i høj eller meget høj grad, at de kan vise eleverne værdien af at lære, og **38 procent** oplever, at de kan motivere elever med ringe interesse for skolearbejdet.
- Pædagogerne har lavere faglig selvtillid end lærerne mht. undervisningsopgaver såsom at forklare ting på forskellige måder eller skifte mellem undervisningsstrategier. Modsat har de højere faglig selvtillid end lærerne mht. at motivere elever med ringe interesse for skolearbejdet og støtte elever med særlige behov.
- **99 procent** af lærerne i de frie grundskoler og **94 procent** af lærere på folkeskoler er meget enige eller enige i, at de har faglig frihed til at tilrettelægge undervisningen.
- **43 procent** af lærerne og **47 procent** af pædagogerne oplever i høj eller meget høj grad et kompetenceudviklingsbehov inden for arbejdet med elever med særlige behov. **5 procent** af lærerne og **8 procent** af pædagogerne oplever ikke aktuelt et kompetenceudviklingsbehov.

Om Grundskolepanelet

Grundskolepanelet er en spørgeskemaundersøgelse, som gennemføres hvert andet år blandt et fast panel af folkeskoler og frie grundskoler. Panelet består af ledere, lærere, pædagoger (kun folkeskoler) og elever fra 4., 6. og 8. klasse. Gennem undersøgelserne giver deltagerne til sammen et indblik i elevernes skoledag og i skolernes arbejde med at sikre kvalitet i undervisningen. Grundskolepanelet er dermed en vigtig kilde til viden om nogle af de mest centrale temaer i grundskolen og belyser, hvordan den danske grundskole udvikler sig. I 2024 blev Grundskolepanelet gennemført for første gang med deltagelse fra 180 folkeskoler og 57 frie grundskoler. Svarprocenterne var henholdsvis 46 procent for pædagogerne, 69 procent for lærerne, 83 procent for lederne og 64 procent for eleverne. Styrelsen for It og Læring har været ansvarlig for indsamling af data.

Faglig selvtillid

Lærernes faglige selvtillid

Faglig selvtillid (self-efficacy) handler om oplevelsen af at kunne udføre og mestre forskellige udfordringer og opgaver. Det afhænger dermed både af en vurdering af egne kompetencer og vurdering af en opgaves sværhedsgrad. Lærerne på både folkeskoler og frie grundskoler er blevet spurgt til, i hvor høj grad de oplever at kunne udføre en række forskellige pædagogiske og didaktiske opgaver.

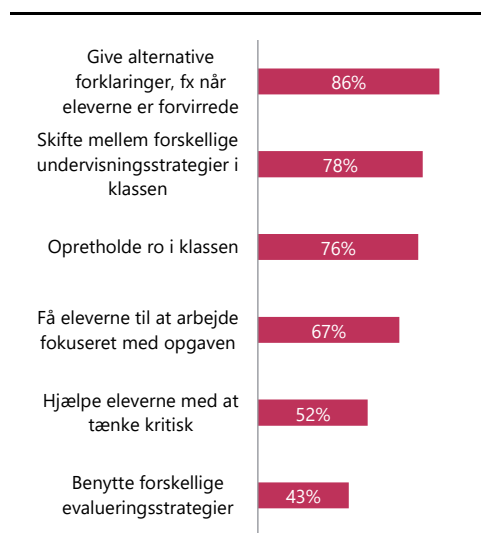
Figur 1: Motivation og trivsel

Andelen af lærere, der i høj eller meget høj grad vurderer at kunne:

Figur 2: Klasseledelse og undervisning

Andelen af lærere, der i høj eller meget høj grad vurderer at kunne:

Anm.: 1.934-1.902 lærere, på både folkeskoler og frie grundskoler, har besvaret spørgsmålet: "I hvilken grad oplever du, at du kan gøre følgende i din undervisning?". Andelen af høj grad og meget høj grad er summeret.

Kilde: Grundskolepanelet 2024, Styrelsen for Undervisning og Kvalitet

Både inden for motivation og trivsel samt undervisning og klasseledelse er der opgaver, som et stort flertal af lærerne udfører med høj grad af selvtillid og tilsvarende opgaver, som de i mindre grad vurderer, at de er i stand til at udføre.

Ift. undervisning og klasseledelse er lærernes faglige selvtillid højest mht. at give alternative forklaringer (**86 procent** oplever at kunne det i høj eller meget høj grad), skifte mellem undervisningsstrategier (**78 procent**) og at opretholde ro i klassen (**76 procent**). Færre lærere oplever at kunne hjælpe eleverne med at tænke kritisk (**52 procent**) og benytte forskellige evalueringsstrategier (**43 procent**).

Inden for spørgsmålene om trivsel og motivation oplever **70 procent** af lærerne i høj eller meget høj grad, at de kan vise eleverne værdien i at lære, og **83 procent** oplever, at de kan give eleverne tro på, at de kan opnå gode resultater. **38 procent** af lærerne oplever, at de kan motivere elever med ringe interesse for skolearbejdet.

Lærerne og pædagogernes oplevelse af kompetencer og kompetenceudviklingsbehov inden for støtte af elever med særlige behov er blevet behandlet i et tidligere faktaark.

Læs faktaarket [her](#)

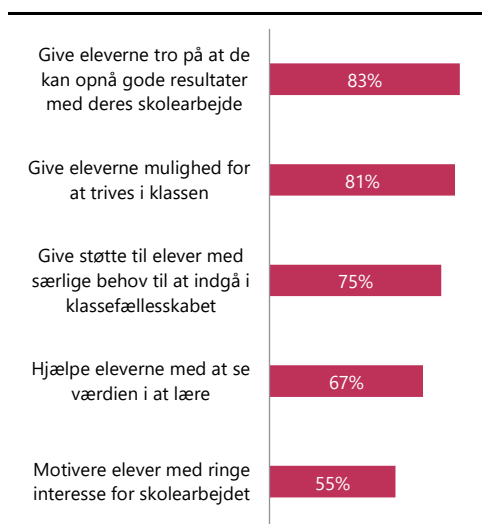
Generelt er der ikke markante forskelle i lærernes besvarelser på tværs af undervisningsfag og klassetrin. De største forskelle er på andelen af lærere på forskellige klassetrin, der i høj eller meget høj grad oplever at kunne hjælpe eleverne med at tænke kritisk (**60 procent** af lærerne i 8. klasse og **43 procent** af lærerne i 2. klasse), samt andelen der oplever at kunne motivere elever med ringe interesse for skolearbejdet (**47 procent** i 2. klasse og **30 procent** i 8. klasse).

Pædagogernes faglige selvtillid

Pædagogerne i folkeskolen er blevet stillet de samme spørgsmål som lærerne. Lærere og pædagoger løser ikke altid præcis de samme opgaver på hvert enkelt område.

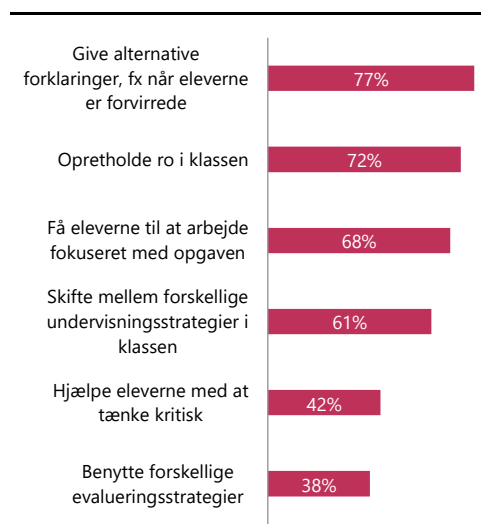
Figur 3: Motivation og trivsel:

Andelen af pædagoger, der i høj eller meget høj grad vurderer at kunne:

Figur 4: Klasseledelse og undervisning:

Andelen af pædagoger, der i høj eller meget høj grad vurderer at kunne:

Anm.: 557-498 pædagoger i folkeskolen har besvaret spørgsmålet: "I hvilken grad kan du gøre følgende, når du deltager i undervisning?". Andelen af høj grad og meget høj grad er summeret.

Kilde: Grundskolepanelet 2024, Styrelsen for Undervisning og Kvalitet

Pædagogerne giver i lidt lavere grad end lærerne udtryk for, at de kan udføre opgaver relateret til undervisning. Fx angiver **77 procent** af pædagogerne og **86 procent** af lærerne, at de i høj eller meget høj grad kan give alternative forklaringer. Tilsvarende oplever **42 procent** af pædagogerne og **52 procent** af lærerne i høj eller meget høj grad at kunne hjælpe eleverne med at tænke kritisk.

Modsat er der også områder, hvor pædagogerne oplever større faglig selvtillid end lærerne. **55 procent** af pædagogerne og **38 procent** af lærerne angiver fx, at de kan motivere elever med ringe interesse for skolearbejdet. Ligeledes oplever **75 procent** af pædagogerne og **50 procent** af lærerne, at de kan støtte elever med særlige behov til at indgå i fællesskabet.

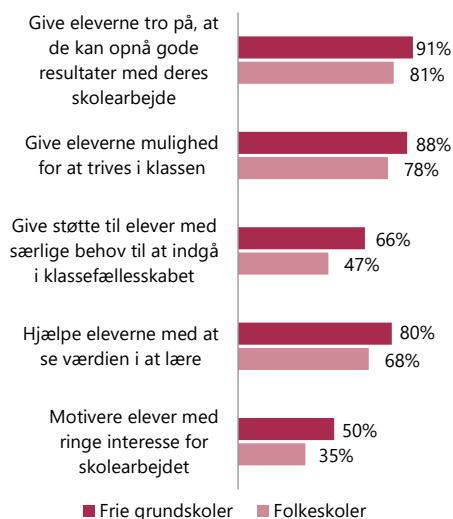
Faglig selvtillid på frie grundskoler og folkeskoler

Lærernes besvarelser af spørgsmål om faglig selvtillid kan deles op efter skoletype.

En større andel af lærere på de frie grundskoler end i folkeskolen oplever, at de i høj eller meget høj grad kan udføre opgaver, der angår elevernes trivsel og motivation. **91 procent** af lærerne på de frie grundskoler angiver, at de i høj eller meget høj grad kan give eleverne tro på, at de kan opnå gode resultater mod **81 procent** af lærerne i folkeskolen. Tilsvarende angiver **50 procent** af lærerne på frie grundskoler, at de kan motivere elever med ringe interesse for skolearbejdet. Blandt lærerne i folkeskolen er det **35 procent**.

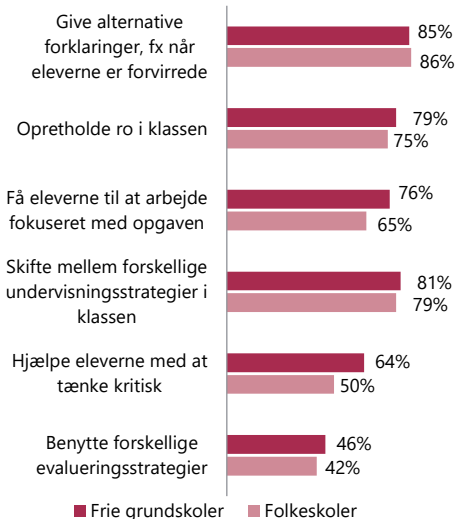
Figur 5: Motivation og trivsel:

Andelen af lærere, der i høj eller meget høj grad vurderer at kunne:

Figur 6: Klasseledelse og undervisning:

Andelen af lærere, der i høj eller meget høj grad vurderer at kunne:

Anm.: 1.934-1.902 lærere, på både folkeskoler og frie grundskoler, har besvaret spørgsmålet: "I hvilken grad oplever du, at du kan gøre følgende i din undervisning?". Andelen af høj grad og meget høj grad er summeret.

Kilde: Grundskolepanelet 2024, Styrelsen for Undervisning og Kvalitet

Der er ikke i samme grad forskel på svar fra lærere på folkeskoler og frie grundskoler mht. undervisning og klasseledelse. **85 procent** af lærerne på de frie grundskoler og **86 procent** af lærerne på folkeskoler oplever fx, at de kan give alternative forklaringer i høj eller meget høj grad. Tilsvarende angiver **46 procent** af lærerne på de frie grundskoler og **42 procent** af lærerne på folkeskoler, at de kan benytte forskellige evalueringsstrategier.

64 procent af lærerne på de frie grundskoler oplever dog i høj eller meget høj grad, at de kan hjælpe eleverne med at tænke kritisk, mens den tilsvarende andel blandt folkeskolelærerne er **50 procent**.

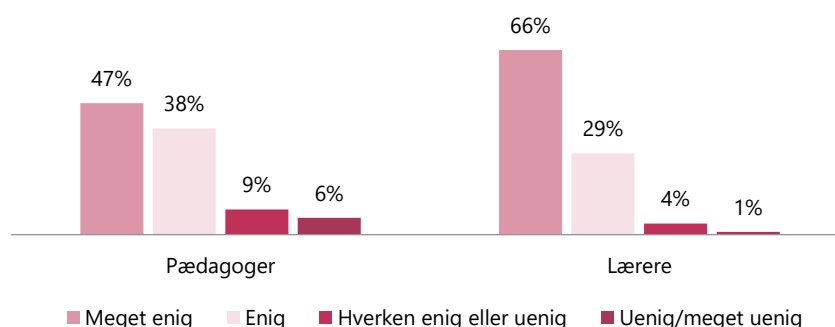

Faglig frihed og anerkendelse

Lærere og pædagogers vurdering af faglig frihed og anerkendelse

Et stort flertal af både lærerne og pædagogerne oplever faglig frihed i hhv. tilrettelæggelse af undervisningen og gennemførelse af deres pædagogiske praksis. For pædagogerne stammer alle svar fra folkeskolen, mens lærernes besvarelser er fra både folkeskoler og frie grundskoler.

Figur 7: Lærere og pædagogers oplevelse af faglig frihed

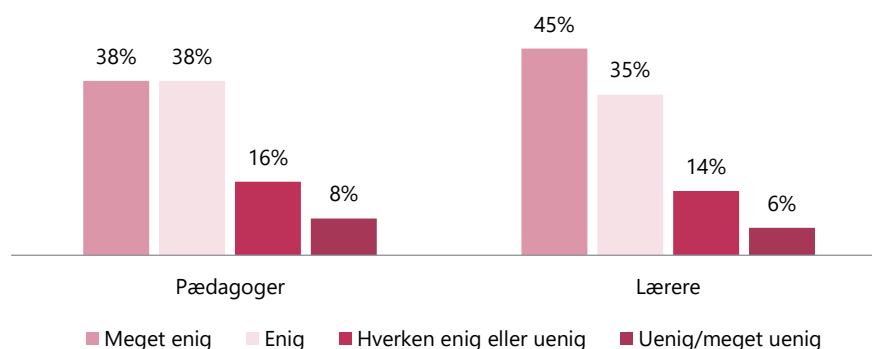
Anm.: 1.938 lærere, på både folkeskoler og frie grundskoler, har besvaret spørgsmålet: "Hvor enig eller uenig er du i følgende udsagn? - Jeg har faglig frihed til at tilrettelægge min undervisning." 552 pædagoger i folkeskolen har besvaret spørgsmålet: "Hvor enig eller uenig er du i følgende udsagn om din rolle i undervisningen? - Jeg har faglig frihed til at planlægge og gennemføre pædagogisk praksis." Andelen af uenig og meget uenig er summeret.

Kilde: Grundskolepanelet 2024, Styrelsen for Undervisning og Kvalitet

66 procent af lærerne og **47 procent** af pædagogerne er meget enige i, at de har faglig frihed – mens yderligere hhv. **29** og **38 procent** er enige i udsagnet. Kun **1 procent** af lærerne og **6 procent** af pædagogerne er uenige i, at de har faglig frihed.

De fleste lærere og pædagoger oplever tilsvarende, at ledelsen anerkender deres faglighed.

Figur 8: Lærere og pædagogers oplevelse af faglig anerkendelse fra ledelsen

Anm.: 1.862 lærere, på både folkeskoler og frie grundskoler har besvaret spørgsmålet: "Hvor enig eller uenig er du i følgende udsagn? Jeg bliver anerkendt af ledelsen for min faglighed." 534 pædagoger i folkeskolen har besvaret spørgsmålet: "Hvor enig eller uenig er du i følgende udsagn om din rolle i undervisningen? Jeg bliver anerkendt af ledelsen for min faglighed." Andelen af uenig og meget uenig er summeret.

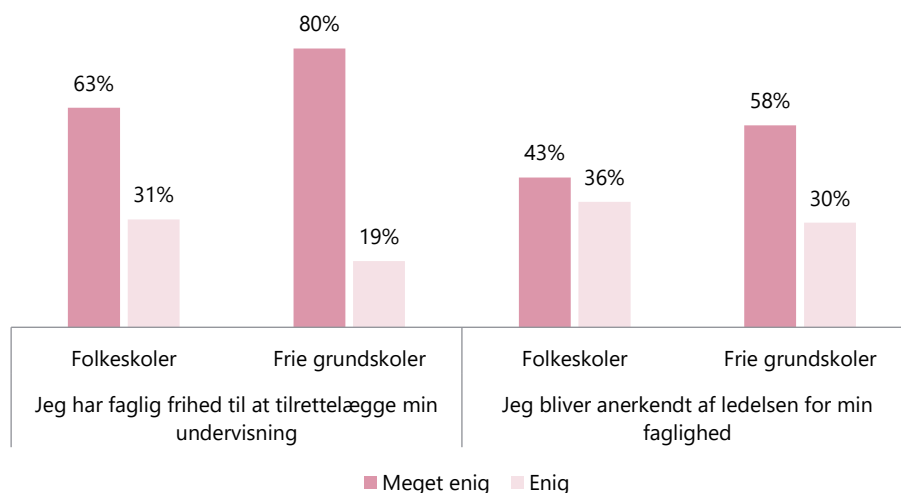
Kilde: Grundskolepanelet 2024, Styrelsen for Undervisning og Kvalitet

Her er henholdsvis **45** og **38 procent** af lærerne og pædagogerne meget enige i, at deres ledere anerkender deres faglighed. Og yderligere **35** og **38 procent** er enige i udsagnet. **24 procent** af pædagogerne og **20 procent** af lærerne svarer, at de er 'hverken enige eller uenige', uenige eller meget uenige i, at de bliver anerkendt af ledelsen for deres faglighed, hvilket er større andele end for deres oplevelse af faglig frihed.

Faglig frihed og anerkendelse på frie grundskoler og folkeskoler

Næsten alle lærere på både folkeskoler og frie grundskoler er enige eller meget enige i, at de har faglig frihed til at tilrettelægge undervisningen. Andelen af 'meget enig' er dog større på de frie grundskoler. På de frie grundskoler er **80 procent** meget enige og **19 procent** enige i, at de har faglig frihed til at tilrettelægge undervisningen, mens det gælder for henholdsvis **63 procent** og **31 procent** af lærerne på folkeskolerne.

Figur 9: Lærernes oplevelse af, om de har faglig frihed og bliver anerkendt af ledelsen

Anm.: 1.938-1.862 lærere, på både folkeskoler og frie grundskoler har besvaret spørgsmålet: "Hvor enig eller uenig er du i følgende udsagn? 1) Jeg har faglig frihed til at tilrettelægge min undervisning, 2) Jeg bliver anerkendt af ledelsen for min faglighed".

Kilde: Grundskolepanelet 2024, Styrelsen for Undervisning og Kvalitet

Et stort flertal af lærere på begge skoletyper oplever faglig anerkendelse fra deres ledelse. På de frie grundskoler er **58 procent** af lærerne meget enige og **30 procent** enige i, at de bliver anerkendt fagligt. De tilsvarende tal for folkeskolelærerne er **43 procent** og **36 procent**. For lærerne på begge skoletyper gælder, at andelen af meget enige er lavere på spørgsmålet om anerkendelse fra ledelsen end for spørgsmålet om faglig frihed, mens andelen for 'hverken enig eller uenig' og uenig er højere. Der ses kun mindre forskelle på tværs af fag og klassetrin.

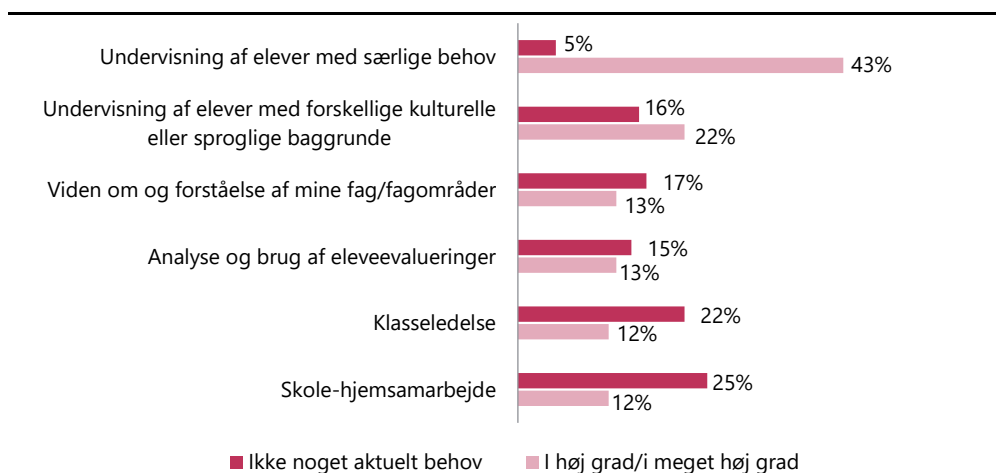
Det pædagogiske personales kompetenceudviklingsbehov

Lærernes kompetenceudviklingsbehov

Lærerne er blevet spurgt til deres behov for kompetenceudvikling på en række områder. **43 procent** af lærerne oplever i høj eller meget høj grad et kompetenceudviklingsbehov inden for undervisning af elever med særlige behov, og **22 procent** oplever det inden for undervisning af elever med forskellige kulturelle eller sproglige baggrunde. Kun henholdsvis **5 procent** og **16 procent** oplever ikke et aktuelt behov på de to områder.

Færre lærere giver udtryk for, at de i enten høj eller meget høj grad har behov for kompetenceudvikling inden for viden om og forståelse af deres fag/fagområder (**13 procent**), analyse og brug af elevevalueringer (**13 procent**), klasseledelse (**12 procent**) og skole-hjemsamarbejde (**12 procent**). Inden for disse områder er der også generelt en betydelig gruppe lærere, der ikke ser noget aktuelt kompetenceudviklingsbehov.

Figur 10: Lærernes oplevelse af kompetenceudviklingsbehov

Anm.: 1.939-1.888 lærere, på både folkeskoler og frie grundskoler, har besvaret spørgsmålet: "I hvilken grad mener du, at du lige nu har behov for faglig kompetenceudvikling inden for følgende områder?". Andelen af i høj grad og i meget høj grad er summeret.

Kilde: Grundskolepanelet 2024, Styrelsen for Undervisning og Kvalitet

Lærere på frie grundskoler og folkeskoler oplever overvejende de samme kompetenceudviklingsbehov. Undtagelsen er kompetencer, der vedrører forskellige elevgrupper. **45 procent** af lærerne i folkeskolen oplever enten i høj eller meget høj grad at have et kompetenceudviklingsbehov inden for undervisning af elever med særlige behov, mens det er tilfældet for **33 procent** af lærerne på de frie grundskoler. Tilsvarende oplever en større andel af lærerne i folkeskoler (**25 procent**) end lærerne på de frie grundskoler (**10 procent**) at have behov for kompetenceudviklingen inden for undervisning af elever med forskellige kulturelle eller sproglige baggrunde.

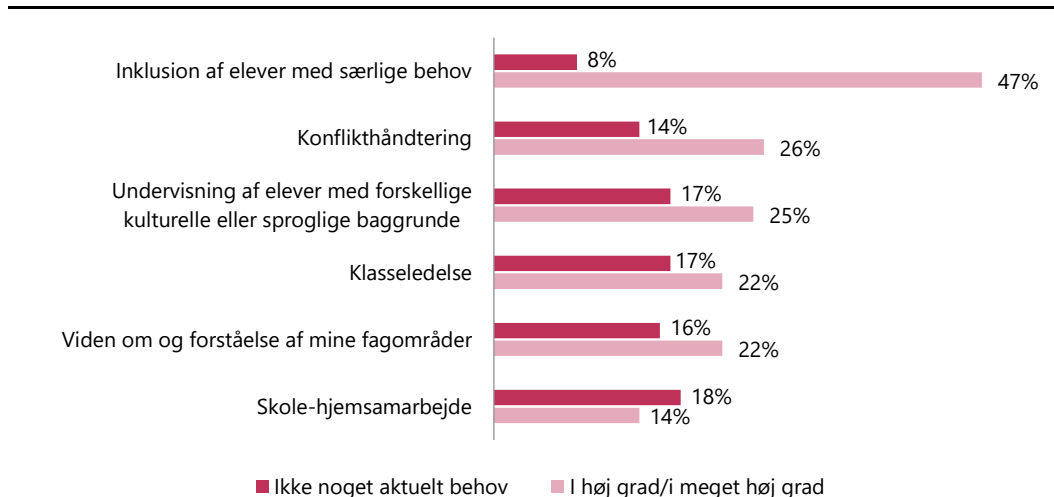
Der ses kun mindre forskelle i lærernes kompetenceudviklingsbehov på tværs af fag og klassetrin.

Pædagogernes kompetenceudviklingsbehov

Ligesom lærerne oplever pædagogerne især et behov for kompetenceudvikling i arbejdet med elever med særlige behov eller forskellige kulturelle eller sproglige baggrunde. **47 procent** af pædagogerne oplever, at de enten i høj eller meget høj grad har behov for kompetenceudvikling inden for inklusion af elever med særlige behov, og **25 procent** oplever det i undervisning af elever med forskellige kulturelle eller sproglige baggrunde. **8** og **17 procent** oplever ikke noget behov for kompetenceudvikling på de to områder.

Derudover oplever **26 procent** af pædagogerne, at de enten i høj eller meget høj grad har behov for kompetenceudvikling inden for konflikthåndtering.

Figur 11: Pædagogernes oplevelse af kompetenceudviklingsbehov

Anm.: 548-527 pædagoger på folkeskoler har besvaret spørgsmålet: "I hvilken grad mener du, at du lige nu har behov for faglig kompetenceudvikling inden for følgende områder?". Andelen af i høj grad og i meget høj grad er summeret.
Kilde: Grundskolepanelet 2024, Styrelsen for Undervisning og Kvalitet

Pædagogerne giver i højere grad end lærerne udtryk for, at de i høj eller meget høj grad har behov for kompetenceudvikling inden for klasseledelse (**22 procent** af pædagogerne mod **12 procent** af lærerne) og viden om og forståelse af fagområder (**22 procent** af pædagogerne mod **13 procent** af lærerne).

Om faktaarket

Af rapporteringen af resultater fra Grundskolepanelet sker i form af faktaark. Der vil for hvert tema udkomme ét eller flere faktaark, der til sammen af rapporterer på de fire temaer for Grundskolepanelet. I faktaarkene præsenteres en række udvalgte resultater. Formålet med faktaarkene er at præsentere panelets resultater i en nuanceret og let tilgængelig form.

Da faktaarkene indeholder udvalgte resultater indgår også et bilag for hvert faktaark, hvor alle resultater for faktaarket er af rapporteret. Ligeledes findes der i bilaget også antal svar herunder også antal 'ved ikke' besvarelser samt opdeling af resultater på skoletype. Bilaget giver derfor det fulde billede af undersøgelsen.

Der kan læses mere om baggrunden for temaer og Grundskolepanelets design samt dataindsamling i rammenotat for Grundskolepanelet, der kan findes [her](#) på Børne- og Undervisningsministeriets hjemmeside.